

Testi-Ma Rahwa

Calendar,

cht *Al. 4292.*

Maht = Ramat

1743.

Alasta peäle parrast meie
Isanda Jesuse Kr

Sündimi.

~~~~~

Lo

Trükkis

Pärrast sedda kallist Jēsusse Kristusse
fündimist on tännamp se 1743. aasta

Pärrast masilma lomist 5743

Pärrast Lutterusse õige Usso üles
wõtmist 226

Pärrast wanna katto 86

Pärrast sedda kui wäggi Pranburgi
läks 64

Pärrast sedda kui Toompä pöllend 59

Pärrast sedda sure nälja hakkatust 48

Pärrast teist katto 33

Pärrast meie armolissēma Keiseri ka

Sure Prava ELISABETI

selle Isse fündimist 34

Sedda kui ta hakkand wallitse

2

märk

ahhel on 7 näd

Märkide selletaminnē.

● Noor ku.

○ Esimenne werendel.

● Täis ku.

○ Wiimne werendel.

✙ ✙ Hea aadrit lasta.

✙ Hea kuppo lasta.

⋯ Hea arstimisse rohto wõtta.

✙ Hea külwada ning istutada.

✙ Hea lapsi wõrutada.

✙ Hea juuksid leikata.

✙ Sedda/mis pitkaliste peab kashama.

┐ Hea puid raiuda hõne tarwis.

┐ Ahjo tarwis.

p. pärrast.

p. l. pärrast lounat.

e. l. enne lounat.

✙ Pühha.

1 Neari	Jummal	Jummalala
Jesuse Kristusest / Matt. 3.		Sanna ehk
2 B. p. Neari	aita!	publikamato
3 Enos	pehmed	teised tükid.
4 Meusala	ilmad	Neist sün-
5 Simeon	lumme-	dinud as-
6 3. Kunn. p.	Cell. 5. öf.	just, mis
7 Julianus	saoga päw:	Kohto-
8 Errard	paist:	moistjatte
Jesuse 12. aastat wanna / Luth. 2/41.		ramatust
9 B. p. 3. K. p.	pisut	üllewoe-
10 Daawli p.	tulma	tud.
11 Simeon	resse	
	ja	Pärast sed-
	raite	da tul. Koh-
	Ⓛ. 10 e. l.	tomotija
	saas	Jehwa sat ar-
	Joan. 2/2.	rafurnud / sit
	28	sato pärast

18 Priska	kahhurab	tedda Israelt
19 Sara	wahhest	ülle Kohto-
20 Wab. Seb.	pisut	moistjats Eb-
21 Neto	Ⓛ. 5. öf.	san / Elon / ja
22 Wintfent	D. 5. war.	Abdon / nende
Piddalt. többisest / Matt. 8/1.		aegas on wiis
23 B. p. 3. K. p.	tuled	rahho olnud
24 Timoteus	täimad	seälmaat / mät-
25 Paul. umb. p.	resse	do tul. oileks
26 Pelikarpus	ilm / lund	midagi ta
27 Krisostom.	saab	neist ülles.
28 Karel	Ⓛ. 11. öf.	pandud.
29 Camel	torta	Kut agga pär-
Wtna. Räest / Matt. 20/1.		rast nende sur-
30 B. p. e. Krist. ülest. P.		ma Israel
31 Wirgiil	tuisone	rahwas
		tas jälle
		te...

iznel felle tu päwel / te
ühhe poleundi / lähhäb /
tundi; päaw on r

GERMANUS S. künla: ehk wastla: ku

1	Pierit	rop ja seg:	Wistiti: rah:
2	Künla p.	gane ilm	wast nende kae:
3	Vlasius	näitab	la peäle tulla/
4	Beronika	lume: saddy	tes neld hästi
5	Agata	Cl. 2. p. l.	40 aastat
Külwt mehhest / lül. 8 / 14.			waewasid / ehk
6	B. e. Kristus. ülest.	heitlikkud	sits monned
7	Rikardus	ilmad/	nende rahwa
8	Salomon	puhho	seast Jummal
9	Apollonia	külmad	pole õhtand / et
10	Kolastika	Cl. 2. p. l.	neil waenlaste
11	Ciwrosina	ilmad	polest püsti
isse tannatamis / lül. 18 / 21			hädä tã olli.
Cl. 1. p. l.			Suur Jummal
heitlikkud			wõttis sits sed:
Cl. 2. p. l.			da asja ette / et
esjedad			ta Israeli. rah:
			wale piddi üh:
			he peastia
			saatma / kelle

Get Kuul on 28. Päwa.

17	Aleksander	ilmad	ello wisid ja
18	Konfordia	tulleswad	tõ piddi illes.
19	Sim. Ap.	ehk	näitma / et ta
Kristusse Riisamisest / Matt. 4.			olli Jumalast
20	P. Paase	Cl. 1. p. l.	is selätkitud sed:
21	Jesaja	heitlik	da rahwast
22	Peetri p.	ja sulla	nende hädast
23	Serenus	ilm	peäsima. Mis
24	Maddiffe p.	tuled/	sits sündis? se
25	Wiktör	kahhutab	sündis: Jeho:
26	Kleudius	ehk	wa Ingel se
Kananee Naesest / Matt. 15 / 21.			suur Käsk / tes
27	P. Paast.	Cl. 12. l.	Jumala Poeg
28	Justus	sa-ab lund	isse olli / andis
			ennast Manqa

16nel selle ku päwal konseb p
háb alla kello 5. päaw on 10.
pitt.

1 Albinus	✠	naesele nähha/
2 Simplisius	✠	tes enne oli sug-
3 Kunigund	✠	guta / ja tootas
4 Adrian	✠	temmale / et ta
5 Wofas	✠	pota piddi sa-
		ma; et se agga
		üks tse laps
		piddi ollema /
		üks piddi ta Na-
		firi felti sama /
		mis Jummalale
		le tse ärratoo-
		tud rahwas
		olli / mis ei toh-
		tind jodawat
		wina jua / egga
		mingi suggusi
		wotta mis wi-
		na-puust tulnud
		Nenda soimote
		ka ei piddand
		nemmad mitte
		mine

18 Patritius	✠	habbeme nuga
19 Jofep	✠	ga lastma en-
		nese Pea tülge
		sada; se oli ka
		ärrateeldud / et
		nemmad ei pida
		dand ühhe suu-
		nuse putuma
		egga fiina ligi
		sama / puh-
		haste piddi
		nemmad nende
		ellama ka wäl-
		jas piddiste
		kombede järrel
		et nemad
		ohwrit
		...

1 onel selle ku päwal
hää alla kello 6. pä

Krist. ärraminemtsfest/ Joan. 16.	tui taewadon.
1 B 4 P. üll.	Wolbri p.
2 Sigismund	✠ ✠ päwa
3 Leidminne	✠ ✠ paistus
4 Wlorian	✠ ✠ kanged
5 Eule † p.	✠ ✠ f. 9. p. 1.
6 Aggäus	tuled/ pärr:
7 Tomikilla	wihmane
Stgest pallumtsfest/ Joan. 16/ 23.	
8 B 5 P. p. üll.	ressedad
9 Job	ommeti
10 Rordian	pisfut
11 Pantrasius	sojokes.
† p.	✠ ✠ f. 8. p. 1.
atius	sed il
	mad
	ning 16.
	diete
	heitlik
	umad

18 Erit	tuline	Jehowa
19 Potentia	D f. 11. e. 1	Waim tulli sita
20 Sibilla	✠ ✠ jelletat	temma peäle/
21 Prudentia	pisfut	sest se rammo
Pühhas Waimust/ Joan. 14/ 23.		temmale sai/
22 B 4 Pühhi	✠ ✠ ✠	et ta sedda lou
23 teine Pühha	✠ ✠ ✠	roera ni hõlbo
24 kolm. Pühha	tulit on	ga lõhti tistut/
25 Urwan	ja pärrast	otsego ollets
26 Eduard	päwa paie	temmal maid
27 Ludow	✠ ✠ f. 9. r.	litse tal kages
28 Willem	tus ehf	olnud. Rui
Jesus ja Nitodemus/ Joan. 3.		Simson sita tet
29 Primo 3. P.	✠ ✠ pilwine/ m.	fel aastal jälle
30 Bigand	✠ ✠ tuulne	senna Timmati
31 Peironell	✠ ✠ ✠	lõuna 16

Smal selle tu päwa
pärast kello 3. ning lähl
kello 8. päaw on pit

1	Rotskal	✠	tas se loutoera
2	Marsel	✠	raibe alles seäl
3	Nosmus	✠	pidot ollema;
4	Larius	✠	sai ta senna
		✠	patta sanud/
		✠	lus ta sedda
		✠	olli löhti kietu-
		✠	nud/siis sai ta
		✠	nähha/et mes-
		✠	silaste perre ol-
		✠	ti senna loutoe-
		✠	ra raibesse heit-
		✠	nud ja met jo
		✠	kannud. Eest-
		✠	sammast meest
		✠	ditis temma
		✠	siis süa/ ja au-
		✠	dis omma isä-
		✠	le ja enmale ta
		✠	sest lasta/ ag-
		✠	ga ei ta lausund
		✠	sest sanna/et se
		✠	selle loutoera
		✠	raibe seest olli

18	Homerus	✠	seks	woetud/ seär-
		✠		rast et ta pidot
		✠		selle asja läbbt
		✠		meel sama üh-
		✠		he wahwa tö
		✠		ehha/ mis ta
		✠		pärrast ta teggt
		✠		lut Jehowa
		✠		Walm sai ta
		✠		peäle sanud.
		✠		Sest lut ta
		✠		pulma jodud
		✠		aid petud selle
		✠		Ma wisi järres-
		✠		le/siis
		✠		met

12 nel selle Ru Päwal toi-
deli pärrast kello 2. jning
del pärrast kello 9. päd
Lundt. Sö pitkus on ~

1 Peetri Bang.	C f. 2. w.	mitte sedda är-
2 Honnibal	wihma	ramoista / se-
3 Eleasar	saddo	pärrast tippu-
4 Dominikus	pärrast	sib nemmad
5 Oswald	päwa	Simsoni naese
6 Donatus	paistus	peäle / ja ütle-
Jerusalem: ärraritmise fest / Lük. 19.		sib temma was-
7 Bio P. p. 3. aino Jumm. P.		to: Melita om-
8 Siriakus	D f. 6. p. 1.	ma meesi / et ta
9 Romanus	wihmased	meile üllegrä-
10 Lauritse P.	ja tulised	gib sedda mois-
11 Tio	ilmad	tetust / kui ep
12 Klara	foera ehk	mitte / siis tah-
Debert	mädada ku	hame mete sind
Tölnertsi / Lük. 18.		so tsäsa kotaga
Jumm. P.		hoyts tüttis är-
ots,		rapõlletada ;
ik ilm /		kas meid on se-
war.		pärrast pulma-
		le kutsutud / et
		teie mete omma
		tahhate ennes.

18 Leno	selged il	tele sada / eks ep
19 Sebald	mod on	olle sedda wist
20 Parend	wahhest	se luggu? Mis
Kurdist ja Keletumast / Mart. 7.		siis müud kui
21 Biz P. p. 3. aino Jumm. P.		Simsoni naene
22 Wilibert	selge kül	käis temma
23 Sakäus	ikka	kallal / ja haf-
24 Pärtli pädw.	C f. 4. w.	kas nutma ja
25 Ludwik	kange	temmale ütle-
26 Greneus	tulega	ma: Et se polle
27 Rāphard		müud kui et sa
Preestrist ja Lewtrist / Lük. 10.		mind wihkad /
28 Biz P. p. 3. aino Jumm. P.		et sa armasta
29 Jean. huff.	pärrast	mind / sa olled
30 Benjamin	heitli	mo rahwale
31 Rebekka	C f. 8 e. l.	üht moistetust
		annud
		mo

14 nel selle ku päwal
pärrast tello 4. ning läh
tello 7. pädw on piit
uing üts pool tan

SEPTEMBER. Siigisereht Mihli. Ku.

1 Elidius	1 selged il-	mitte illesrä-
2 Elisa	2 molesfed	kinud; agga
3 Manwetis	3 wahhest	Simson ütles
Kümnest Piddalitöbbtsest / kut. 17.		jälle omma
4 B 14 P. p. zaino Juun. P.		naese wasto:
5 Moses	5 ilm on di-	Pelle ma fedda
6 Magnus	6 ete wisi	ei omma tsale
7 Regina	7 ⊙ f. 4. w.	egga omma
8 Mar. Eünd.	8 parrast	emmale illes-
9 Bruno	9 ja pehme	rätinud / ja ma
10 Costenes	10 ✠	piddin siis sulle
Mammonasi / Matt. 6 / 24.		sedda illesrätti-
11 15 P. p. zaino Juun. P.		ma? Agga tem-
12 Sirus	12 ja pään	ma naene nut-
	13 ühhe pit-	tis ühtepuhto
	14 ⊙ f. 9. p. l.	peäle / senni kui
	15 kusfed	ta piddi sedda
	16 itfakas	witmsel jodo
	17 4m/	päwal ommei
		temmale illes-
		rätima / sefi ta
		wacwas tedda

Sel Kuul on 30. Päwa.

Ma. int. uhuu Eurnust / kut. 7 / 11.		wägga / nenda
18 16 P. p. zaino Juun. P.		et Simsonil
19 Werner	19 heitlif	diete kirsag tae
20 Bausta	20 tuline	olla. Nipea siis
21 Matteus p.	21 ning	kui ta naene
22 Morits	22 ⊙ f. 5. p. l.	sedda sai knulda
23 Osea	23 wihmane	ta täest / rätis
24 Robert	24 ilm ehk	ta warsi sedda
Wee-többtsest / kut. 14.		oima rahwale;
25 17 P. p. zaino Juun. P.		need siis tullid
26 Samianus	26 ilm on	weel enne õhto
27 Adolw	27 sumpas	Simsoni jure
28 Wensel	28 sellerab	ja ütlesid tem-
29 Mihli p.	29 ⊙ f. 3. p. l.	ma wasto:
30 Hieronimus	30 parrast	Mis on mag-
		gusam kui mes-
		si / ja mis on
		tugge

aznel selle ku päwal touseb
lähhab alla kello 6. päaw on
tundi.

1 Woldemarus	wahhest	loukoer? ja nen-
Suremast Käsusi/ Matt. 22.		da molstid
2 P. p. 3aino Jumm. P.		nemmad sedda
3 Jairus	ilmi on kül	arra/et ta lou-
4 Prantsiskus	saddamis	koera rathest
5 Priidbert	se peäl	ollimetwõtnud.
6 Wides	Skell 4 p. l.	Eat Simson
7 An alia	tange	sedda kumnud,
8 Karitas	tulega	ütles ta nende
Alwatud inimessesi: Matt. 9/2.		wasto ühhe
9 P. p. 3aino Jumm. P.		Wannasanna-
10 Kideon	ressedab	ga: Kui tete et
11 Wulfard	ilnad	ollets mo pu-
12 Wolwrid	seiswad	laga kumnud/et
aelus	kül ikka	tete kül ei ollets
48	Skell. 5. p. l.	mitte mo mols.
	nenda	tetussepeäle
		oskand. Nenda
		piddi ta netle
		teata andma/
		et se ep. tulnud
		nende ommafi

18 Lufas	diget kül	peast/ agga et
19 Luutsus	ma tehha	ta omma nae-
20 Wendelin	külma kah	ne sedda netle
21 Urfel	hoga	ollit üllesrätt-
22 Kordula	Sk. 5. e. l.	nud Omiett pid-
Kuninga mehhe Poiafi/ Joan. 4		di Simsonnuud
23 B 21 P. p. 3aino Jumm. P.		sedda arratas-
24 Salome	lahháb peh-	suma, mts peä-
25 Krispinus	memaks	le nemmad ol-
26 Almandus	ilmafs	lid nenda kui
27 Kapitolin	willude	tihla wedda-
28 Sim. Jud.	Sk. 10. ds.	nud.
29 Engelfard	tuultega	Jehowa
Kawwalast Sullasest/ Matt. 18		Waimulli fits
30 A 22 P. p. 3aino Jumm. P.		fermeste tem-
31 Wolfgang	külmetab	ma peäle/ ja
		satis tebd. et
		ta no

16ne selle fu päwal to-
rast kello 7 ning lahháb
pääw on pilt 9. õ aa

1 N. Meeste p.	kuivad	lâts ja neist
2 Dinge p.	suggise	mehhist mah-
3 Malafias	ilmokes	haloi kolmitum
4 Oit	sed ehk	mend meest /
5 Plandina	● kell. 8 e l.	nende seljast
Kohio. rahhasi / Matt. 22 / 15.		wõttis ta siis
6 B 23 P. p 3aino Jumm. P.		riided ärra / ja
7 Engelbert	pistwine	andis neid net,
8 Klaudius	ja tuulne	le / kes sedda
9 Teodoor	kulmetab	moistetust ollid
10 Mart. Lut.	öfel	allesrâttinud ;
11 Mart. Wiis.	kangeste	ta isse agga sat
12 Jonas	wahhest	wägga wihha-
Kairusse Lintrest / Matt. 9 / 19.		seks / ja jättis
13 v. 2a. J.	● kell. 1. p. l.	omma naese
	heitlikkud	fenna ni kohhe /
	ja summe	ja lâks isse jâl-
	● ilmo-	le omma issa
	sed	jure / ja temma
		naene sai siis
		ühhe Wilisti-
		mehhete. Telsel

18 Kelafius	lumme	aastal agga
19 Liso	sarga	lâks Simson
Wilmfest tohtust / Matt. 25 / 31.		ommeti omma
20 B. 5 P. p. 3ain.	● f. 8. e. l.	naest tatsma ;
21 Mar. Ohw.	pehmed	kui ta siis sen-
22 Almonfus	ilmokesed	no kotta sal /
23 Klement	patio	kus ta sees oli,
24 Josias	lumme	ei lastnud selle
25 Katrina p.	sadda	naese issa ted.
26 Konrad	missega	da mitte senna
Kristusse siisefõitmis. Matt. 21.		kambri mîlana /
27 B. R. E. P.	● f. 8. e. l.	kus ta oli ; se
28 Künter	kulme	issa agga ütles
29 Uward	tab	sedda : Ma ol-
30 Andres	tühti	len ifka mõttel-
		nud / et sa mo
		tüttart wägga

omal selle ku päwal touseb, 24
 pärrast tello 8. ning lähha
 tasi kell, 3. päaw on pi

1	Urend	seggamiste	piddid wihta-
2	Kandidus	keif wah-	ma / sepárrast
3	Agrikola	hest tulega	ollen ma tedda
Tähhed enne wimisi Päwa / lut. 21.			
4	B. 2 Kr. T. P.	kulm on	uud; temma
5	Sabina	℥ell. 3. w	norem ödde on
6	Niggelas	rähtsam	weel sitn / se on
7	Alkata	párrast	weel illusam
8	Mar. Sam.	heitlikud /	tedda / olgo se
9	Juhkum	ilmad jälle	sinno párrast
10	Judit / Pörip.	leige lüh-	temma asse-
Joannes Wangitornts / Matt. 11			
11	B. 3 Kr. T. P.	hem pääw	mel. Agga
12	Ottilia	naitab peh-	Simson et
13	Lutina P.	D. f. 1. war.	rahnuud sedda
	Miosius	mehls	asja mitte /
		ilmals	temma andis
		lumme	agga neile ted-
		ega	ta / et temma et
			piddand sedda
			mitte nenda jat-
			ma / kül ta pidd

Joannesse Lunnistusfest / Joan. 1.		sedda Willstt.
18	B. 4 Kr. T. P.	kulm läh-
19	Lot	háb korda
20	Abram	℥. 3. w.
21	Tomas	tulleb
22	Peata	tuisone
23	Wiktoria	ilm wah-
24	Adam Ewa	hest
Kristusse ilmale sündimisf. lut. 2.		de fátte mats-
25	B. Joulo P.	kulmetab
26	reine P.	℥. 9. p. l.
27	Polmas P.	pehined
28	SütaLast. P.	ilmokesed
29	Noa	kui se
30	Tawet	aasta
31	Silwester	saab otsa.

ionel selle tu päwal touseh-
párrast kello 9. ja lähháab a.
kello 2 se pääw on piit-
agga, 18. ja üts pool

ni, ja panni siis nende sabbade wahhe-
le ühhe tõrwaſe, mis olli põllemas, ja
ſatis ſedda wiſi neid Wilistide leiſamat-
ta wiſja ſiſſe, et ſiis läks põllema keiſ
willi, ni hästi ſe, mis jo nabras kous,
kui ka ſe, mis alles wäljal leiſamatta
olli, nendasaamute ka wina-puud ja õl-
lipuud põlleſid ärra. Kui Wilisti-rah-
was ſedda ſaid nähha, hakkasid nemmad
tagga küſſima, kes ſe piddi ollema, kes
ſedda kahjo neile teinud; ja kui nemmad
ſaid kuulda, et Simſon ſedda olli teinud,
ſepärraſt et ta äi temma naeſe ühhe tei-
ſele mehhele olli pannud, ſiis ſaid nem-
mad ni wiſhaſeks ſellesamma Simſoni
ära peäle, et nemmad tedda ja ka ſedda
maeſte-rahwaſt ärrapõlletasid. Agga
et leppind weel mitte ſega, ta
nam nende kätte maſta.
Ka nende male ja löi
mah-

mahha keiſ, kes temma ette juhtuſid, ehk
nenda kui ſe Wanna ſanna kâib: Ta
lõi neid mahha ſâred ja puſad ſure tap-
kuſſega. Sai ſe tehtud, ſiis läks ta jäl-
le ärra omma teed.

Agga Wilistid tullid ſõawâega Ju-
da rahwa juure, et nemmad tahtſid Sim-
ſoni kätte ſada, ja ütlesid teiſte waſto:
Meie olleme tulnud Simſoni finniſiddu-
ma, et meie temmale teme nenda, kui
ta meile on teinud. Siis hakkasid Ju-
da-rahwas kartma, et ſeſt neile piddi
ſuur tulli tullema, ja et Wilistid neid
piddid weel enam waewama kui enne;
ſeks lakkitasid nemmad 3000 meest Sim-
ſoni juure, et nemmad tedda pool wäggi-
ſe pool temma hea melega piddid finni-
wõtma ja ſidduma, et ta nenda Ma-
tide kätte ſaaks ärraantud.
Ma juures olli ſiis kartus

rast, kũl olli ka neil se lotus, et sesug-
gune waggew wahwa suur mees piddi
ommeti waenlaste kãest arrapeãfema, ja
kes teab, weel immet nendega tiggema,
nenda kui pãrrast ka sũndis. Simson
lastis siis ennast Juda-rahwa kũnne
pãrrast kũl kinnisidduda kahhe ue kũiega,
sest nemmad ollid temmale wandunud, et
nemmad ei tahtnud temmale otsa tehha;
agga kui se aeg tulli, et tedda piddi Wi-
listide kãtte arraannetama, siis kiskus
temma need kaks uut kũit ni sorrinalt
kãtki, otsego olleksid need agga sandid
linnased lõngad olnud, mis arrakõr-
wand ja abrad keif. Simsoni kãed
said siis kũl lahti, agga ep olnud siiski
temmal middagi kães, misga ta piddi
laste peãle minnema; õnneks lei-
sammas õhhe tori eesli lou-
ta siis kãtte, ja selle-
sam-

jamma rustaga loi ta 1000 Bilistit
mahha. Sedda immet teggi ta siis
jãlle, et ta isse ka sedda immeks panni
ja sest hakkas rãkima.

Mi waggew suur mees kui ta ka olli,
ei joudnud ta siiski mitte keif omma me-
le pãrrast tehha. Sai Jehowa Waim
temma peãle, siis joudis ta keif tehha,
ilma temmata agga olli ta sant kũl, nen-
da, et kui temmale janno hãdda tulli, ei
ta woinud ennast aidata, ta piddi siis
Jummalat hakkama palluma wee pãr-
rast, et se ta janno woiks aiada. Je-
howa satis siis seãlsãmas temmale wet,
sest seãl kohtas kus ta olli, hakkas wee
hallikas tousma, mis keem kũl olli, et ta
sai iua, ennast jahhutada, kerkitada, kũ-
nitada ka, sest sesamma tuhha-
mehhe mahha-lõmissega wã-
arra. Se imme-assi n-

sesuggune, et ta parrast weel moistis
omma Rohthomoistia ammetit hästi ul-
lespidada, senni kui ta hakkas sedda
teggema mis ei olnud küll mitte Jumma-
la mele parrast, ta rammu jäi ommeti
weel ta jure.

Simson läks siis omma tahtmisse jär-
rele ilma Jummalaga loata, (sest Jehowa
Waim ei sanud mitte temma peäle) As-
fati liina, ta heitis ühhe naeste rahwa
jure mis hoor olli, ja kui sedda sai tou-
nud seälsammas liinas, siis püüdis need
koddanikkud tedda kinnivõtta, agga
nemmad ei julgend mitte, enne kui hea
suur hulk piddi kous ollema; liina wär-
ramad nemmad ommeti lastsid parre-
minne hoida; wahhi-mehhi küll, need
ollid maggamas, Simson agga
hõd üles, ja nenda läbbi did
warrama kallale, kui
teised

teised weel ollid maggamas, ja wõttis
hopis tükki selle liina warramad ta
sammastega kiskudes ärra, ja weel peä-
legi känd's ta neid hea tük maad ärra
koggone mäe otsa. Simson sai siis ta
nähha, misuggune Jehowa tema Jum-
mal weel ta wasto olli kes tedda sest häd-
dast nenda olli peästnud, et ta weel peä-
legi ühhe imme-asja sai tehha Agga
oh mis waesed waewalisfed olleme Je-
howata! Simsonil ehk wahhest olnud se
nou, et ta piddi ikka Wilistide peäle kip-
puma ja omma rahwast koggone tiste
wallitsusse alt üksford ärrapeästma, sest
ta siis ka ni immelikkud asjad ette wõ-
tis, et ei moista, mis neist diete peab
telma.

Ta hakkas jälle üht
armastama, selle nim
peäl käisid siis Wi

fasid sedda waest naeste=rahswast, et ta
pidi sama teata omma mehhe kãest, kust
se suur rammo temmale pidi sama, et
se saa's rikkutud, et nemmad siis woif-
sid tedda arrawoita ja sest wahwast meh-
hest lahti sada. Nemmad melitasid siis
essite sedda naest, et nemmad temmale
tootasid paljo rahha anda, ja se naene
pidi jalle omma meest melitama, et
nemmad saaksid sedda sallaja-asja tea-
ta, kust se suur rammo temmal pidi
ollema. Simsoni naene Telila hakkas
siis kãima omma mehhe peale ja wa-
was omma palwega senni omma meest,
et ta wimal's ommeti sedda omma nae-
ste rãkis, kust se suur rammo temmal
Simson essite hãsti wasto-
ta sedda ja sedda wisi, kũl
seuta se seitsme tore
eb mo rammo; ja
kũl

kũl ta naene sedda sai kãtsunud, siis sai
ta ommeti naeruks. Simson kiskus ũh-
he hobiga neid kõisi kãtki, diete kũl olle-
sid need agga tãkkused lõngad olnud, kũl
ta naene ũtles, pãrrast sedda kũl ta ted-
da olli kinni siddunud: Wilistid tulle-
wad sinno peale.

Sai Telila sedda nãhha, et se ei ait-
nud ka mitte, siis kãis ta weel ifka tem-
ma peale ja ta andis sedda nou temma-
le, et tedda pidi ute kõitega kinni seuta-
dama, misga ei ellades olnud tõ tehtud,
siis pidi ta rammo ta kãest sama arra-
woetud. Telila kãtsus kũl sedda ka, ag-
ga ei maksnud se nou ka mitte; sest kũl
ta ũtles: Simson! Wilistid tulle-
sinno peale; siis kiskus ta need
nenda kãtki, ofsego olle-
nidid olnud. Naene fã-
temma peale, ja ilm

hakkas temma siis weel üksford sedda
wisi walletama döldes: kui sa mo seit-
se kahherat juukse tukka koud kanga sis-
se, siis saab se, mis sa tahhad. Telila
katsus ka sedda, agga temma sai näh-
ha, et ta tedda sedda puhko olli naer-
nud; sest kui ta Simsoni wasto ütles:
Wilistid tullewad sinno peäle, siis
nenda kui ta unnest üllesärkas, kiskus
temma se naela, misga temma juuksed
kangaga ollid finni lödud, koe ja loime-
ga hopis wälja. Telila näggi siis, et
weel ep olnud õigust selle asja jures, se-
parrast waewas ta temma süddant ni-
kaua, et ta wimaks ommeti sedda asja
üllesrakis, mis se õige luggu
se suur rammo temal olli, temma
ülles, ja satis ennesele
as omma naesele ül-
les

les, et ta Naseri mees olli, kelle Pea kül-
ge ei sanud mitte habbeme-nugga. Sai
ta naene Telila sedda kuulda, siis andis
ta sedda warssi Wilistide - rahwa
Würstidele teata, need tullid siis
omma rahhaga, ja kui Simson Te-
lila süles olli maggamas, tuli üks mees
kes temma juukse tukkad ärraaias. Se
suur rammo, mis enne olli, lahkus siis
temma käest ärra, et ta piddi Wilistide
kätte wangiks sama. Sest kui Telila
olli lastnud sedda tödd tehha, ütles ta
Simsoni wasto jälle: Wilistid tulle-
wad sinno peäle! Temma ärkas siis
unnest ülles ja mötles, et temmal ei pid-
dand hädäda ollema ühtegi, agga
sai kül tunda, et Jehowa W
mast olli lahkund. Wilistid
ma kallale, pistid ter
ärra, ja wisiid tedda

Eus ta nenda kui tuht-hones piddi tööd
teggema; ta seisis raudus Enni ja piddi
wangide koias jahwatama. Kõl ta siis
seäl hädä sees jälle õppind Jehowa
kääst abbi õtsima; Se aitis tedda
ka parrast; temma juuksed, mis ollid
äräaetud kassasid temmale jälle,
ja endine rammu sai temmale se läbbi
wist ka, sest ta teggi weel ühhe sure im-
meteo, mis weel suremaks on arwata,
kui keik muud immetööd, mis ta teinud.

Sedda wisi agga olli se luggu: Wi-
listi-rahwal olli suur Pühha, sepärrast
tullid nende Würistid keik kofko, wisi
omma ebba-juunalale ohwrid, kelle nim-
on olli. Omma pattuse wisi jär-
nemmad siis rõõmsad, ja pid-
le weel suremat lasti teggema
nemmad piddid nar-
tedda waest pimme-
dat

dat lastsid siis Wilistide Würistid si-
na kotta tua, kus nende suur pidto olli.
Sai ta siina widud, siis piddi ta kui
nar nende ees ollima, ja pannid tedda
nende kahhe samba wahhele seisma, mis
felle hone toetas. Se hone agga olli
täis mehhi ja naesi, ja keik Wilistide
Würistid ollid seäl sees kous, ja kattu-
se peäl olli ka paljo rahwast liggi 3000
meeste ja naeste-rahwast watamas ag-
ga, mis narri tööd Wilistid Simfoni-
ga teggid; temma siida ja meel agga
seisis Jehowa jures, Tedda hüdä ta
appi omma hädä sees, ta pallus Ted-
da siis sedda wisi: Issand Jehowa,
mõtle, pallun ma, mo peäle, ja Ennit
mind weel seks korra, oh
et ma jouaksin weel üksford
silma parrast Wilist-
maksta. Suur Jumm

palwe ka kuulda ja kinnitas tedda sedda
wisi, et kui ta neist kahhest sambast kin-
ni hakkas, mis peäle se hone olli kinni-
tud, siis kiskus temma need sambad
alt ärra, ja senna jäi temma ja keif Wi-
listide Wurstid nende rahwaga, kes sed-
da rõmo piddo ollid watamas. Nenda
sai se suur wäggew mees ennese otsa, ja
neid rahwast, mis ta ommas surmas
surretas, neid olli ennam kui need, mis
ta omma ello aial olli surmanud.

Kui se Israeli rahwale sai teäta, siis
tullid ta wennad ja keif temma issa per-
re siina, need wisid tedda ärra, ja mat-
sid tedda ausaste mahha temma issa
hauda; sest ta olli ka ühhe au-
kse wäart, et ta olli Israeli
kaksikümmend aastat kohhut
reennamiste agga juhus
ummala targa nou jär-
rele,

rele, et ta piddi tühheks ollema, mis sug-
une meie kallis Onnisteggia ommal
aial piddi ollema. Simsonil ollid om-
ma ennese pattud, agga meie Onnisteg-
gia wöttis keif meie pattud ennese peäle
ja nende pärrast läks ta surema,
ja temma surm on keif meie waen-
lased kautanud, et nemmad ei woi woi-
must ühtegi meie peäle sada, kui meie
waid ussume. Armas Jesus sada ja
kinnita siis ka meie usko.
Amen.

Tulleswal aastal ennam.

Umbes - enne - armaminne
sest 1743 Aastast.

Talwest.

Tähhed näitawad kül (agga kes teab,
mis Jummal wottab tehha) et Meä-
ri - kuul esite pehmed ilmokessed paljo
lumme soo ja tulega on, wahhest tun-
nukse ka külma, kesket kuud on kange
külma, ja selle ku lõppetussel ehk tulles
suur tuis.

Küünla - ku peab wägga määrg ollema,
ja paljo lund andma, agga ei mitte suurt
külma, kesket kuud näitwad tähhed en-
naminne pehmed ilmokessed, ja parrast

ku hakkatuses ehk wahhest
ad, ja et talwe siis otsa
pehmed ilmokessed.

Kew.

Kewwadest.

Kül se on teäta, et Mehla - ku' ikka
pahhad heitlikud ilmad on, o me i näi-
tab se ku, et meile enneminne pehm. d
ilmokessed kui willud tull. wad.

Mäio - ku tahhab nenda kui määrg ja
tuulne olla, head ilmokessed on ommei
seäl wahhel, et se ku siis kül korda läh-
hab.

Jani ku näitab ennamiste soja ja kui-
wa, ja walgud kätwad wahhest ka.

Suist.

Heina - ku hakkatus näitab nend
willu ja määrga ollewad, parras-
lähhab ta ennam ikka sojema
wist pitksed ärrajawad,
leb seggane ilm.

Veikuisse=ku tahhab nenda kui määrg ja
heitlik olla.

Süggise=ku hakkatusses on selged il-
mofessed mis kaunid head on, pärrast
agga tullemad kurdad wiimased ilmo-
fessed.

Süggisest.

Polest Noja=kuust ep olle paljo kita,
lõppetusse pole ehk sawad kälmad ilmo-
fessed.

Palwe=kuul on nisammote kälmad il-
mad kess kuni, pärrast agga tullemad
pehmed ilmad sure lumme saoga, pissut
hakkab ka kälma teggema. Joulo=kuul
on tuulsed heitlikud ilmofessed, ta näi-
meti ka kälma.

ia Ku pimmedaksminne-
misest.

olle muud kui üks ai-
nus

nus kord, et ku saab koggone üfleülsa
pimmedaks, ja se tulleb 22 Noja=ku pä-
wal; se pimmedus hakkab warra hom-
miko kello 3. kello 5 on ta jo pool pim-
medaks sanud, ja kello 7 koggoniste, siis
saab se otsa.

Sõast ja Rahhust.

Rahho on üks suur Jummal and;
sõdda agga Jummal wits, misga ta
essite maad ärratab, sepärrast ka rah-
was ennemuiste seädsid palwe tuhid rah-
ho pärrast. Kui Israeli rahwal kitsas
kää olli waenlaste pärrast, siis küssenda-
sid nemmad Jehowa pole, ja Se satis
neile siis Peästiat. Kui agga rahwas
ei moista se järrele ei armata midagi,
siis saab se wits kangeks nuht-
nenda et siis kui head sõbro
wad sõdda, nälg ja kat-
meie Onnisteggia heitk

le, et mele õppitšime aegsaste tundma,
mis sandid, wæsed, wæetimid, sü-allu-
sed ja pattused meie olleme, ehk siis ei ol-
leks karta ühtegi. Jeesus anna nou! Rah-
was wotke nou wasto! Tõ on siis
tehtud, ja meile tulles siis rahho keiki-
pidi.

Selle Maasta Wosist.

Et willi nüüd jo monne aasta järres-
tikko nenda on appardand, et mitmes
paikas kül sedda on sanud tunda, nen-
da et sedda endist asja milia polest en-
nam ei olnud; ehk wahhest jouab ma-
ilm õhto pole. Meie Õnnisteggia ärra-
teko meid siis keik ülles, ja walmista-
et meie Pead rõmoga woikšime
ia temma tullemisse järrele

Terwisest ja Haigussest.

Kui se asi meil on, et keikis p ifus,
kus olleme ehk ligume, ikka meie meel
kõib omma Õnnisteggia peale siis on se
ükskeik, ellama ehk surrema, haige maas
seisma ehk terwe ollema ja tõdd tegge-
ma. Kui agga sedda õnnist luggu ep
olle innimesse jures, siis on hadda kül;
woõras on ta Jeesusest; ja sepärrast
on ta keige omma ello aia surma kartus-
se pärrast sullase põlmes. Sesuggune
waene ei woi ükski seistes rõmus olla, keik
pattud tullemad siis ta mele, need kip-
pumat temma peale ja puawat tedda
ärralämmatada. Olgo se siis meie nou:
Kui same haigeks, siis tahhame iggo-
selle arsti jure minna, kes ihho
woib parrandada, ja kui sur
jouab, ka and

D E E

Ter-